

◆ Imanol Larretxea ◆ Tolare Hernaniko Sagardo Naturalaren Kofradiako lehendakaria

«Ohitura zaharrak berpiztea dugu helburu»

DUELA pare bat urte sortu eta hasi zen lanean Tolare, Hernaniko Sagardo Naturalaren Kofradia. Kofradiaren gorabeherak azaldu dizkigu bertako lehendakariak.

■ Zer dela eta sortu zenuten Tolare, Hernaniko Sagardo Naturalaren Kofradia?

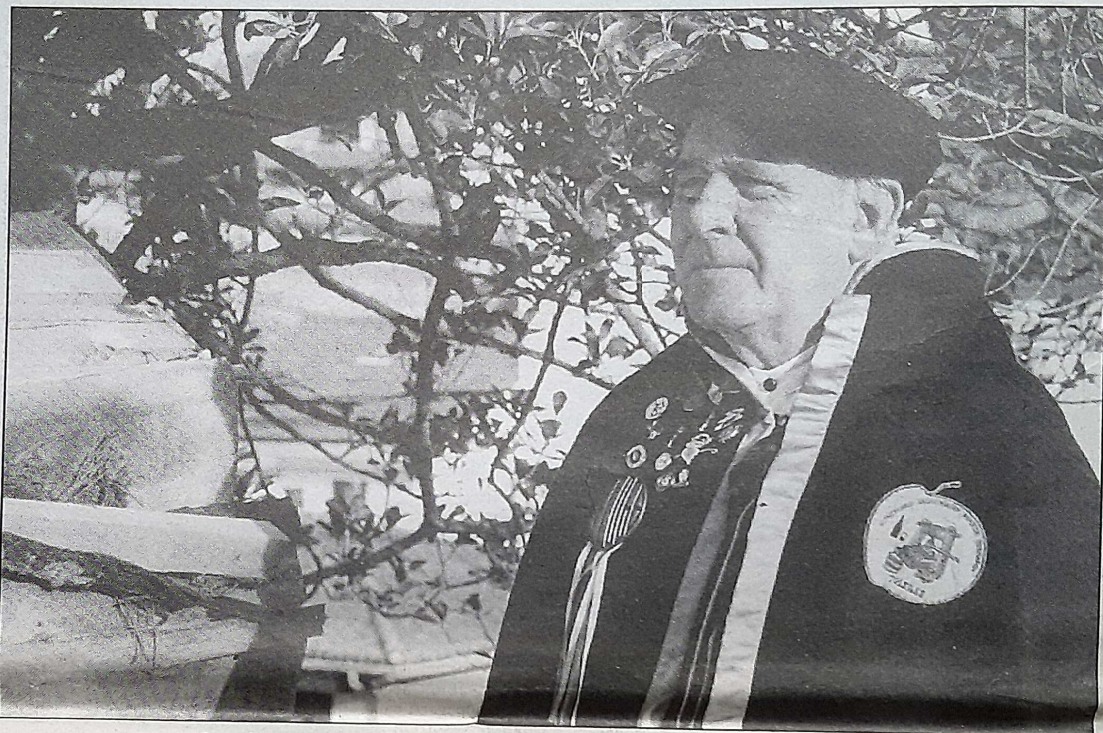
Kofradia sortzeko ideia Hernaniko Berriak izeneko dendari elkarteak izan zuten. Sagardo lurretan gaudenez, sagardo kofradia egitea egokia iruditu zitzaion. 1995eko uda partean hasi ginen antolatze lanean: araudia osatu, zuzendaritza aukeratu eta horrelakoak. Egun 90 lagun inguru gara kofradian; denetarik dago gure bazkideen artean, baina gehienak sagardoarekin era bateko edo besteko zerikusia dute, sagardogileak izanikoak, sagardozaileak... Baina bazkide izateko urteko 2.500 pezetako kuota ordaintzarekin nahikoa da.

■ Zein da sagardo kofradiaren urteko egutegia?

Martxoan kapitulua egin ohi dugu. Kapitulu oso egun berezia izan ohi da, egun horretan ohorezko eta merituak kofradia auzeratzeko baititugu; festa handia izan ohi da. Ohorezko kofrade modura jende famatua aukeratu ohi da: Anne Igarburu, Josetxo Lizartza, Martin Berasategi, Juan Mari Arzak izan dira ohorezko kofradetako batzuk. Merituzkoak, sagarlanean jarduten dutenak izan ohi dira, Hernaniko sagardogile zaharrenak, upelgileak eta aukeratu genituen.

Kapitulu bakoitzean beste kofradietako kideak etorri ohi dira. Hernaniko plazan bildu, txalaparta jo, elkarteetara joan eta sagardoa edaten dugu goiz partean. Aurreskua egin kofradekide guztiei eta ondoren udal txekoko ekitaldian ohorezko eta merituzko kofradeak izendatu eta kapa jarri ohi diegu. Eta eguna ondo izateko zer hoberik guztioi sagardotegi batara joatea baino?

Hori guztia martxoan izan ohi

Imanol Larretxeak dioenez, edonor izan daiteke Tolare Hernaniko Sagardoaren Kofradiako kide.

EDURNE KOCH

da, baina urria hasi aurreko lehen igandean sagar festa antolatu izan dugu. Sagarrak bere onenean orduan izaten direla jakinik, erakusketa antolatu ohi dugu, ia 130 mota sagar bildu genituen, ia denak herrikoak, baina tartean baziren Diputazio-ko sagardietatik ekarritako sagar mota batzuk ere. Erakusketa horretaz gain, Hernaniko sagardogileek haien sagardoa eskaintzen dute. Eguerdi partean, dolare bat ekarri, sagarra sartu, estu-

tu, eta hortik ateratzen den zizarra banatzen dugu jendearen artean.

■ Zertarako festa horiek guztiak?

Garai bateko ohitura zaharrak berpiztea dugu helburu. Hernanin egun badira 90 dolaretik gora; orain dela 80 urte, erdiko kaleko soto bakoitza sagardotegi bat zen, ardurik ia ez zen edaten, dena sagardoa, etxe bakoitzak bere sagardoa egiten zuten. Horrelako kontuak erakutsi nahi

dizkiogu jendeari. Jendea hezteko asmoa dugu, garai batean nola egiten zen erakutsi, sagardo garaia hastean bandoa nola jotzen zen...

Lehen giroa askoz ere egokiagoa zen. Errespeturik gabeko giroa ikusten dut orain, ez zen esertzen, *mojon* edo horrelakoak ez ziren esaten, «irekia zagok» esanez deltu eta sagardoa probatu ea ona edo txarra zegoen esateko. Beste seriotasun bat izaten zen, eta iruditzen zait, gainera, jendea ez zela orain bezala mozortzen. Sagardoarekin burua galtzea zaila da, hankak moteltzen dizkizu, baina egun sagardotegitik atera eta kopa, konbinatuak... edan eta mozortu egiten dira. Guk sagardoa edan, dastatu eta lehenagoko ohiturak

nolakoak ziren erakutsi nahi dugu.

■ Kofradiek kapa eta antzeko jantzi bereziak izan ohi dituzte bereizgarri. Nolakoak da zuena?

Kapaz gain, leporik gabeko alkandora zuria botoi beltzekin, txalekoa, galtza urdinak, txapel beltza eta brusa jantzi ohi ditugu gizonetakoak, eta emakumeek ere beste kofradietan ez bezala jantzi berezia dute, orain dela 200 urteko jantzia hartu dute eredu, amantala eta guzti.

■ Txotxeko garaia hasin denez, sagardo kofradia izanik ezer berezirik egingo al duzue?

Beste kofradietako kideak deitu izan dute lekua hartzeko edo norabait eramateko, horrelakoak bakarrik, baina bestela kofradia bezala ez dugu ezer apartekorik egiten.

«Sagardoarekin burua galtzea zaila da; hankak moteltzen ditu»

TXERTOTA

Sagardotegia

- ▼ Sagardo garaian txotxetik
- ▼ Urte osoan jatetxe moduan zabalik

San Esteban auzoa - Txertueta baserria / Tel.: 59 07 21 - 20140 Andoain (Gipuzkoa)